

Redogörelse för verksamhetsåret 2020

Revisorernas uppdrag

Revisorerna utses av kommunfullmäktige. Uppdraget som kommunrevisor regleras av kommunens revisionsreglemente, kommunallagens kapitel 12 och SKR skrift God revisionssed i kommunala verksamhet. Utgångspunkt för revisionella granskningar är att pröva om verksamheterna sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten skett med iakttagande av god ekonomiska hushållning, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen inom nämnderna har varit tillräcklig.

Revisorerna är myndigheter som bedriver sin verksamhet under offentlig insyn. Revisorerna har i lag tilldelats en sådan självständig ställning att de bedöms som en myndighet i tillämpningen av tryckfrihetsförordningen (TF) och offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Som myndighet omfattas revisorerna även av den allmänna serviceskyldigheten i förvaltningslagen (FL). Kommunallagen kap 12 7§ stadgar att varje revisor fullgör sitt uppdrag självständigt.

Den kommunala revisionen är enligt SKR även ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument. Den kommunala revisionen är oberoende och granskar på fullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna. Med sin granskning och prövning ska revisorerna bidra till en effektiv verksamhet samt värna demokrati, mänskliga rättigheter och rättssäkerhet.

Varje revisor är självständig och en enskild revisor kan inte röstas ner av de andra. Revisorerna utövar inte partipolitik i sin granskning. Revisionens oberoende är centralt för revisionens trovärdighet och legitimitet. Oberoende innebär att stå fri gentemot den som granskas samt att självständigt och objektivt (sakligt och opartiskt) granska och pröva.

Bemanning

Under verksamhetsåret 2020 har förutsättningarna för Huddinge kommuns revisorer att granska den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsen och övriga nämnders ansvarsområden begränsats av Covid-19-pandemin och av meningsmotsättningar mellan de förtroendevalda revisorerna. På grund av detta initierades inga nya granskningar under första halvåret 2020.

2020-06-15 beslutade Eva-Li Prades Eriksson, Ulrika Wennberg, Lars Blomkvist och Marianne Boman att utestänga mej från revisorernas möten och från nyttjande av tjänster från det sakkunniga biträdet (KPMG) samt från fortsatt samverkan. Som motiv till angavs att jag överlämnat en egen revisionsberättelse för 2019 till kommunfullmäktige.

Revisorernas uppdragsgivare, kommunfullmäktiges presidium, har tolererat de fyra beslut och inte lämnat synpunkter eller vidtagit åtgärder relaterat till detta. Eftersom uppdraget som kommunrevisor är ett helt individuellt uppdrag med samma innehåll och avgränsningar före och efter detta beslut har detta medfört att jag från juli har utgjort en egen revisorsgrupp. Det har också medfört att granskningsarbetet inte skett i enlighet med revisionsreglementets krav på samfällt.

Ett krav i regelverket för revisionsarbetet är att de förtroendevalda revisorerna ska ha ett SKYrev-certifierat sakkunnigt biträde. Eftersom KPMG vägrade åta sig detta initierade jag i samråd med kommunens upphandlingsenhet en ny upphandling. Utfallet av min anbudsinbjudan avseende sakkunnigt biträde och andra tjänster inom revisionsområdet blev följande;

- PWC tackade nej med motiveringen att uppdraget är för litet och att det skulle kunna försvåra för dem att få andra och större uppdrag från kommunen.
- EY tackade nej med liknande formuleringar plus att upplägget avviker för mycket från den arbetsmodell de är vana vid.
- Deloitte valde att avstå från att lämna offert med motiveringen att de inte hade de certifieringar som krävs.
- Komred visade intresse för men hade inte resurser tillgängliga före sommaren 2021
- Ensolution visade intresse för att göra fördjupade granskningar inom socialtjänstområdet men avstod från att offerera uppdraget som sakkunnigt biträde.
- Public Partner tackat nej med motiveringen att det som efterfrågade inte ligger i företags tjänsteutbud.
- Från Övertorp konsult AB och A Haglund Rådgivning AB inkom en offert baserad på två seniorkonsulter med mångårig erfarenhet från kommunal revision. Avtal tecknades med dessa i slutet av 2020 och deras första uppdrag har utgjorts av grundläggande granskning för KS och nämnder.

Budget och ekonomiskt utfall

Revisorernas gemensamma budget för år 2020 var 3 556 000 kr. Kommunen ekonomienhet sköter revisionens bokföring och betalningar och har överlämnat en resultaträkning för 2020-01-01 - 2020-12-31 som redovisar nettokostnader för verksamheten om 2 388 960 kr vilket ger ett resultat om 1 187 040 kr. Kommunen ekonomienhet har ej sammanställt en balansräkning för revisorerna i enlighet med vad som är praxis i årsbokslut och i analogi med vad som krävs i LKBR och i bokföringslagen. Skäl som anges för detta är att kommunens ekonomimodell utgör ett hinder. Detta hinder förefaller bero på att revisorernas bokföringsmässigt hanteras som en verksamhet inom kommunen vilket är felaktigt eftersom revisorerna enligt KL är självständiga och förvaltningsmässigt egna myndigheter. Ej heller har inventarieredovisning med inköpsbe-
lopp och avskrivningar framställts.

Under 2019 var revisorernas budgetmedel 3 517 000 och sammanlagda kostnader som bokfördes för 2019 var 3 011 821 kr. Nettoresultatet blev därmed 505 179 kr för 2019 som bör balanseras i ny räkning för 2020. Därtill kommer mina arvoden som inte utbetalats och därför ska tas upp på skuldsidan. Det innebär att utgående balans för 2020 och ingående balans för 2021 är 1 672 219 kr plus summan av obetalda arvoden för 2019 och 2020.

Granskning av bokslut och årsredovisning 2020

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Finansiella mål

Kommunens resultat för året uppgår till 419,8 mkr, en ökning med 280,8 mkr 2019. Resultatförbättringen beror främst på att kommunen har fått ökade statsbidrag och sjuklöneersättningar hänförliga till pandemin, lägre efterfrågan på vissa tjänster samt ändring av redovisningen för gatu-kostnadsersättningar.

Balanskravet bedöms vara uppfyllt med god marginal.

Räkenskaperna

Revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om räkenskaperna är rättvisande och uttala sig om detta i revisionsberättelsen. Övertorp konsult AB och A Haglund Rådgivning AB har genomfört grundläggande granskning för 2019 som dock exkluderar granskning av bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Skäl till detta är de inte är av Revisorsinspektionen auktoriserade revisorer och därför inte kunnat tilldelats ett sådant uppdrag.

KPMG har granskat årsredovisningen i den omfattning som definieras av SKR och Skyrev men inte på ett sätt som uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). För att möjliggöra viss kompletterande granskning av bokslut och årsredovisning begärde jag att från kommunens ekonomichef få insyn i kommunens räkenskaper och möjlighet att ta fram egna rapporter från ekonomisystemet Agresso. Syftet med denna begäran var att få den information som behövs för att kunna utföra uppdraget som kommunrevisor i enlighet med KL kapitel 12. Kommunens ekonomichef har dock motsatt sig att tillmötesgå denna begäran.

I KPMG granskningsrapport avseende bokslut och redovisning för räkenskapsåret 2020 bedömer KPMG att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de av kommunfullmäktiges fastställda övergripande verksamhetsmålen. Huruvida KPMG granskat hur delmålen uppfylls framgår inte av rapporten.

Huruvida räkenskaperna är rättvisande kan således inte bedömas baserat på tillgänglig information.

Granskning av delårsrapport 2020-08-31

På grund av avsaknaden av sakkunnigt biträde under hösten 2020 har jag inte genomfört någon granskning av denna delårsrapport.

Grundläggande granskning för verksamhetsåret 2020

På uppdrag av mig har sakkunniga biträdena Lars Högberg och Anders Haglund genomfört en grundläggande granskning avseende verksamhetsåret 2020 som omfattar samtliga nämnder och kommunstyrelsen.

I denna granskningsrapport som avlämnas separat finns det några områden som är lämpade att särskilt vill lyfta fram. Det handlar generellt om att, kopplat till de övergripande och strategiska mål som fullmäktige har fastställt, för samtliga nämnder och styrelsen saknas i flertalet fall tydliga och preciserade målnivåer i de verksamhetsplaner som de har fastställt för år 2020. Det innebär att det saknas utgångspunkt och möjlighet att närmare bedöma och verifiera den målfyllelse som redovisas i dessa politiska organs verksamhetsberättelser för år 2020.

När det gäller den interna kontrollens planering, genomförande och uppföljning konstateras i den genomförda grundläggande granskningen att det finns skillnader mellan nämnderna, vilket är en brist. Nämndernas hantering och genomförande av intern kontroll behöver, vilket också påpekats i en tidigare granskning, ges en fastare struktur.

Mot bakgrund av beskrivna brister avseende intern kontroll konstateras i den grundläggande granskningen att **Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens** genomförande och uppföljning inte svarar upp till den plan för intern kontroll som nämnden har fastställt för år 2020. Uppföljningen av genomförd intern kontroll är översiktlig, saknar analys och bedömningar. Nämndens övriga rapportering under året har varit översiktlig och kraven på vad som ska ingå i rapporteringen i delårsrapporter och verksamhetsberättelse bedöms av granskarna som inte helt uppfyllda. Exempel på detta är avsaknad av rapportering av JAF-arbetet. Det finns därför ett behov av att nämnden ser över innehållet i sina styrdokument samt säkerställer att de centrala kraven uppfylls i rapporteringen.

När det gäller **Klimat- och stadsbyggnadsnämnden** har granskarna identifierat att nämnden under verksamhetsåret 2020 inte till styrelsen eller fullmäktige tydligt påtalat att den inte har en ekonomi i balans samt att nämnden därför har behov av extra resurstillskott. I protokollen från nämndens sammanträden under år 2020 har detta inte uppmärksamrats utan först i samband med nämndens behandling av sin verksamhetsberättelse för år 2020 i februari 2021 som detta förhållande adresseras Kommunstyrelsen. Nämndens proaktivitet har sålunda varit otillräcklig.

Verksamhetsmässiga mål beskrivna i Mål och Budget 2020

I den grundläggande granskningen för 2020 rapporterar de sakkunniga biträdena att det i stor utsträckning saknas tydliga och preciserade målnivåer i de verksamhetsplaner som är kopplade till de övergripande och strategiska mål som fullmäktige har fastställt. För en del mål indikerar dock årsredovisningens beskrivning av måluppfyllelse mer eller mindre signifikanta tillkortakommanden,

För målet Bra att leva och bo bedöms måluppfyllelsen avseende bostadsbyggande av kommunen som god men antalet färdigställda bostäder sjönk med 32 %.

Inga siffror redovisas för 2020 avseende **Förbättrad infrastruktur, Invånarnas nöjdhet med natur-, kultur- och fritidsutbudet samt Trivsel och trygghet i Huddinges områden**. Måluppfyllelsen bedöms ändå av kommunen som godtagbar

Inga siffror redovisas för 2020 avseende **delaktighet, jämlikhet och upplevelse av god hälsa**. - Måluppfyllelsen bedöms ändå av kommunen som god.

Tre av fyra mått avseende **upplevelse av god vård och omsorg** har försämrade resultat – kommunen bedömer likväl detta som godtagbart.

För Miljöanpassad samhällsplanering bedöms måluppfyllelsen vara god utifrån ökningen av antalet cykeltrafikanter. Detta är en anmärkningsvärd missuppfattning av ämnet. Miljöanpassad samhällsplanering handlar om förebyggande anpassningsåtgärder, för dagvatten vid detaljplanläggning, att väga in klimateffekter i miljöbedömningar av detaljplaner, teknisk försörjning av vatten, avlopp, gaturenhållning, halkbekämpning vid fler nollgenomgångar vintertid förebyggande arbetet mot naturolyckor, brand, långsiktigt hållbara byggnadsverk och att en god livsmiljö ska tryggas i samhällsbyggandet. Kommuner ska ta höjd för extrema nederbördstillfällen - översvämning och bortspolning av vägar och vägbankar, skadade broar samt ökade risker för ras, skred och erosion. torka, skyfall, ökad spridning av föroreningar och ökade mikrobiologiska risker.

Användning av digitaliseringens möjligheter - måluppfyllelsen bedöms sammantaget som god. Det som redovisas är att man haft fler digitala möten, mer digitalt utbud på biblioteken, digital fritid för unga, gjort en digitaliseringsstrategi, använder mer Microsoft 365, ledighetsansökningar i skolorna lagras digitalt, digital signering av läkemedel har införts arbetsmiljödata har lagts in i Stratsys. Nytt ärendehanteringssystem till kommunens servicecenter blev inte klart under året. Årsrapporten redogör inte hur mål i Mål och budget 2020 uppfyllts avseende nya tekniker för självbetjäning och automatisering, riktlinjer, regler och rutiner som tydliggör ansvar, ägande och rollfördelning för digitalisering, samarbeten om testbäddar, ny miljö för återanvändning och informationsflöde mellan system, ökat samarbete över verksamhetsgränser, förbättrad integration mellan verksamhetssystem, ärendehanteringssystem och dokumenthanteringssystem samt förmåga hos chefer och anställda att initiera, följa med och delta i digitaliseringen.

Diskrepansen mellan målen inom digitaliseringsområdet och vad som enligt årsrapporten har genomförts är anmärkningsvärd.

Måluppfyllelsen bedöms sammantaget som god avseende *Systematiskt planera, följa upp och förbättra* – Projektet nyttorealisering med fokus på digitalisering (digitaliseringspotten) sägs ha avlöst med gott resultat men nyttan redovisas inte.

Måluppfyllelse avseende Hållbart Huddinge 2030 enligt kommunens hållbarhetsrapport 2020 - redovisar att:

- På nationell nivå minskar inte ekonomiska ojämlikheten, ojämlikhet avseende hälsa, boende och våldsutsatthet och ojämlikheter mellan grupper ökar.
- Våld och kränkningar minskar inte och fler unga utsätts för mobbning.
- Stockholms län kommer inte att nå huvuddelen av miljömålen och med nuvarande ambition nås inte heller målen om jämställdhet, minskad ojämlikhet, hållbara städer och samhällen samt fredliga och inkluderande samhällen.
- Huddinge ligger bland de 25 procent främsta kommunerna för behöriga till gymnasium, tillgång till bredband, mäns uttag av föräldrapenning, låg andel med fetma, brukarbedömning av LSS, befolkning i kollektivtrafikhöga läge, ekologiska livsmedel samt miljöbilar i kommunens verksamhet.
- Huddinge ligger bland de 25 procent sämsta kommunerna avseende valdistrikt med lägst valdeltagande, invånare som avstår att gå ut ensam, trångboddhet, elever som klarat SFI och fallskador bland personer 65+.
- Valdeltagande i Huddinge har sämre utveckling än i riket. Bara Södertälje och Göteborg har valdistrikt med lägre valdeltagande än Huddinge av alla kommuner i Sverige 2018. Huddinge hamnar på plats 22 av 26 bland länets kommuner när det gäller valdeltagande till kommunfullmäktige 2018.
- Allt färre i Huddinge har tillit till andra enligt Huddinges egen befolkningsundersökning. Andelen människor som säger att de kan lita på andra människor är cirka 20 till 40 procent lägre i Vårby jämfört med övriga kommuner. För kvinnor har förtroendet för kommunen minskat jämfört mellan 2011 och 2019.
- Antal arbetstillfällen ökar inte i samma takt som befolkningen.
- Målet för färdmedelsfördelning 2030 är att andel kollektiva resor liksom gång- och cykelresor ska öka. Gång minskar inom kommunen samtidigt resandet med biltrafik inom kommunen ökar. Andra undersökningar visar ingen tydlig trend att gång, cykel och kollektivresor ökar.
- Antalet sysselsatta respektive företag inom branschkoderna JKLMN är långt ifrån att nå målet och trenden senaste åren visar på en måttlig förbättring.
- Arbetsplatskvoten i Huddinge ligger under länets snitt.
- Andel av befolkningen som uppger att de planerar att starta eget företag har minskat.

Min bedömning är att årsredovisningens beskrivning av måluppfyllelse i ett flertal avseenden ger ett betydligt mer positivt intryck än vad som framgår hållbarhetsrapport 2020.

Nya fördjupade granskningar för 2020

På grund av avsaknaden av sakkunnigt biträde har jag inte initierat någon ny fördjupad granskning under 2020.

Deltagande i regionens granskning

Som representant från Huddinges revisorer har jag bevakat en omfattande granskning av samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och slutenvård som Ernst & Young har genomfört på uppdrag av region Stockholms revisorer.

Resultat av granskningen är att samverkan inom LUS sker, men inte den form som parterna kommit överens om. Lagens intentioner avseende SIP uppfyllts inte och flertalet brister som redovisas i rapporten beror på regionens tillkortakommanden. Rutinerna inte är förankrade hos alla och följs inte, kommunikation hanteras genom andra kanaler än de som beslutats i överenskommelsen och patienten är inte involverad i enlighet med lagens intentioner, kommunala mål och regionens Vård i dialog-policy. Huvudsakligt ansvar för att samverkan inte sker enligt LUS kan hänföras till regionen.

Positivt i EY:s rapport är att trots avvikelser som beskrivits ovan har andelen vårdplatser som beläggs av utskrivningsklara patienter minskat kraftigt sedan mitten av 2019 och är för Stockholms län avsevärt lägre än genomsnitt i övriga landet. Huddinge har minskat medelvårdtiden som utskrivningsklar (dagar) i somatisk vård från 4,7 dagar jan 2018 till 1,8 dagar okt 2020 och andel patienter utskrivna på första utskrivningsklara dagen ökade från 43 till 74%. Motsvarande siffror för hela länet är minskning från 4,1 till 1,9 dagar resp. 48 till 85%.

Negativa effekter för patienterna är att äldreomsorgens värdegrund inte uppfylls i de fall som kommunikation hanteras genom kanaler som de inte involverade i enlighet med lagens intentioner och LUS-avtalet. I flertalet fall erbjuds inte delaktighet, inflytande och självbestämmande, omsorgen utgår inte på avsett sätt från kundens individuella livssituation och önskemål innebärande att kvalitén i omsorgen avseende helhetssyn, samordning och kontinuitet äventyras. Uteblivna SIP-samtal begränsar möjligheterna för gott bemötande samt öppet och respektfullt förhållningssätt och den enskilda individens behov av att bli sedd och hörd begränsas.

Negativa effekter för kommunerna är att bristerna i Webcare i kombination med övriga tillkortakommanden från regionen genererat betydande merarbete för biståndshandläggare och äldreomsorgens utförare. LUS med tillhörande rutiner har resulterat i mer administration, större tidspress för kommuner kombinerat med svårigheter att upprätthålla en tillräcklig kontakt med slutenvården.

Olämplig rekommendation i EY:s rapport är att kommunen på eget bevåg kallar till SIP när behov finns och rimärvården inte tar sitt kallelseansvar. Förutom att det ökar kommunens betalningsansvar så riskerar ett sådant agerande att skapa otydlighet avseende parternas ansvar och förvirring i rutiner med negativa följder för personal och patienter vilket ytterligare ökar kommunens kostnader och reducerar invånarnytta.

Granskningar från 2019

På grund av pandemin och andra skäl försenades en del av 2019 års granskningar och slutfördes senare under 2020.

2019 års granskning av äldreomsorgen

Jag tog våren 2019 initiativ till en granskning av äldreomsorgen med inriktning på värdighetsgrund, värdighetsgaranti, styrning och uppföljning, ekonomisk hushållning, biståndsbedömning, digitalisering, effektiviseringsarbete, resursfördelning, samarbete mellan verksamheter/enheter, bemanning, schemaläggning, avtal och styrning av privata utförarna samt hantering av åtgärdas eventuella kvalitetsbrister.

KPMG fick detta uppdrag i juni 2019 och enligt tidplan i granskningsuppdraget skulle redovisning ske oktober 2019. Rapporten anlände nio månader försenad till revisorerna i slutet av juni och godkändes av fyra revisorer.

I vissa avseenden bedömer jag granskningen som bristfällig. KPMG:s granskare anser att styrkedjans utformning är ändamålsenlig men skriver likväl att medarbetare inte känner till kommunens värdegrund, IT-systemen är krångliga att använda, att vissa löften inte infrias, inga konkreta aktiviteter visar hur målet om ”god omsorg för individen” ska nås och inga mätetal finns som visar hur målen ska följas upp. KPMG skriver också att företrädare för PRO och SPF anser att äldreomsorgen inte lever upp till garantier och deklarationer. KPMG delar delvis denna bedömning och anger som förklaring att styrningen helt enkelt inte når ut till medarbetarna vilket medför att de saknar kunskap om vad som utlovats.

Det är i hög grad ologiskt och motsägelsefullt att redovisa alla dessa brister och samtidigt anse att styrkedjan är ändamålsenlig.

KPMG bedömning var att det arbete som inleddes 2019 för att sänka kostnaderna per utförd timme var ändamålsenligt. Några månader senare beslutade nämnden att lägga ner hemtjänsten på grund av att man inte lyckats sänka kostnaderna. KPMG:s bedömning var således felaktig.

Utöver detta innehåller granskningsrapporten ett antal allmänna och vaga formuleringar som borde ha getts en mer konkretiseringsgrad. Min bedömning är denna granskning dels inte är slutförd i enlighet med uppdraget och dels har otillräcklig kvalitet för att utgöra grund för rekommendationer till vård och omsorgsnämnden.

Lekmannarevision

Lekmannarevision under 2020 har utförts av andra revisorer helt oberoende av mig. Inget informationsutbyte på sätt som beskrivs i pkt 5.2 i SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet avseende Samordning och helhetssyn i form av samtal eller dokumentation har skett.

Revisionens dokumenthantering, digitala stöd och egen förvaltning

Arkivlagen

Revisionens arkivering av allmänna handlingar följer inte arkivlagens bestämmelser vilket beskrivs i min redogörelse för 2019. Ingen förbättring har skett under 2020.

Arkivlagen stadgar att allmänna handlingar ska arkiveras i 10 år eller för evigt beroende på typ av handling. Den del av revisionens allmänna handlingar som skickas till KF, KF och nämnder arkiveras i mottagarnas diaries. En ytterligare del av revisionens allmänna handlingar lagras i olika mappar på kommunens servrar. Resterande allmänna handlingar återfinns i revisorernas datorer. Revisionen har inget eget diariesystem eller annat system för arkivering som tillgodoser arkivlagens krav.

Offentlighetsprincipen

Revisionens dokumenthantering uppfyller ej till fullo offentlighets- och sekretesslagens 4 kap. avseende allmänna åtgärder för att underlätta sökande efter allmänna handlingar.

Revisionens allmänna handlingar lagras i ett antal olika mappar på ett flertal datorer utan gemensam struktur och utan sökfunktionalitet. Rutiner för versionshantering saknas. Inkommande och utgående mail sparas ej på ett sätt som gör mailen sökbara för enskild. Revisionens allmänna handlingar kan endast med svårighet kan skiljas från andra handlingar och enskilda kan själva inte, på sätt som föreskrivs i OSL, med hjälp av tekniska hjälpmedel ta del av allmänna handlingar. Rutiner för att dokumentera när uppgifter har tillförts revisorernas allmänna handlingar saknas liksom om de har ändrats eller gallrats och vid vilken tidpunkt detta har skett.

Detta beskrevs även i min redogörelse för 2019. Ingen förbättring har uppnåtts under 2020. De initiativ som jag tagit för att hanteringen av revisorernas allmänna handlingar ska ske i enlighet med OSL och Arkivlagen har inte hittills lett till önskat resultat.

Revisionens digitalisering

Revisionens digitala stöd är ej ändamålsenligt vilket beskrevs i min redogörelse för 2019. Ingen förbättring har skett under 2020.

Revisorernas förvaltning

Enligt kommunallagen och SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet svarar revisorerna själva för den förvaltning som de har i samband med revisionsuppdraget. Med förvaltning avses frågor som inte är direkt kopplade till granskningen såsom upphandling av sakkunniga, personalärenden, budget och redovisning, deltagande i nätverk och utbildning samt andra administrativa frågor. Den del av denna förvaltning som omfattar betalningar och bokföring utförs av KSF på uppdrag av revisionen. Översiktliga ekonomirapporter i Excel-format delges revisorerna men kompletta ekonomirapporter från kommunens ekonomisystem Agresso är ej tillgängliga för revisorerna.

I enlighet med KL och alla övriga tillämpliga lagar och för att på sätt som föreskrivs i SKL:s God revisionssed i kommunal verksamhet värna mitt oberoende har jag valt att fakturera mitt arvode via min arbetsgivare Klas Hamrin AB. Kommunen har motsatt sig detta förfarande och hävdar att revisorernas arvode ska utbetalas som lön. I den bokföring som kommunens ekonomienhet utför på uppdrag av revisorerna bokförs dock inte arvoden på detta sätt. På konto 5021 Lön bokas endast kostnader för revisorernas administrativa biträde medan de fasta arvoden för förtroendevalda bokförs på konto 5011 och sammanträdesarvoden på konto 5012.

Detta agerande bryter mot kommunallagen regelverk, förvaltningslagen och av KF fastställt revisionsreglemente och god redovisningssed.

Inga arvoden har för 2019 och 2020 har utbetalats till bankkonto som jag förfogar över eller på annat sätt. Kommunen har likväl redovisat en del av mina arvoden som utbetald lön till Skatteverket. Eftersom kontantprincipen gäller för beskattning av lön har kommunen sålunda även agerat i strid med gällande skattelagar och mot 7 § kapitel 12 i kommunallagen.

Sammantaget innebär detta att KSF gör intrång på revisionens rätt att besluta om sin förvaltning på ett sätt som inte är förenligt med kommunens revisionsreglemente, kommunallagen och andar lagar som omnämns ovan. De felaktiga arbetsgivardeklarationerna bryter mot inkomstskattelagen.

Kommunikation med medborgare och media

SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet uppmanar revisorerna att ha en innehållsrik, tydlig och aktuell webbplats för att ge medborgarna kunskap och möjlighet till insyn och kontakt. Förutom de mer formella dokumenten kan information som bidrar till förståelse för och insyn i det kommunala revisionsuppdraget och revisorernas arbete publiceras. Revisorerna saknar egen webbplats som möjliggör detta på ett ändamålsenligt sätt. I granskningsrapporter, missivbrev och nämndernas svar som utrymme publiceras på kommunwebben används en stilistik och struktur som utgör ett hinder för förståelse för invånare med dyslexi, begränsade kunskaper i svenska språket, kognitiv funktionsnedsättning eller begränsad läsförståelse av andra orsaker. Dokumentformaten är inte ändamålsenliga för att läsas på smartphone.

Statistik över antal besök revisionens webbsidor visar att mindre än en promille av kommunens invånare besökt dessa och hur stor andel av dessa besökare som tagit del av informationen är oklart. Revisorernas kommunikation med medborgare och media via kommunwebben är inte ändamålsenlig för att bidra till tillit för kommunen vilket är del av revisorernas uppdrag.

Så vittrar en demokrati är rubrik för en artikel som publicerades i november i tidningen Journalisten i vilken man ur journalistiskt perspektiv har undersökt delar av kommunens kommunikation med media. (Bilaga till denna redogörelse). I artikeln beskrivs en negativ utveckling för insyn i det offentliga Sverige och specifika svårigheter få tillgång till allmänna handlingar och annan information från Huddinge kommun.

Sammanfattande bedömning

Enligt KL kap § 1 formuleras revisorsuppdraget *Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.*

Ändamålsenlighet i detta sammanhang är att kommunens nämnder, förvaltningar och styrelse genomför av KF beslutade mål inom ramen för budget och tillgängliga resurser.

Iakttagna tillkortakommanden och brister avseende ändamålsenlighet

- Bristande transparens och insyn. Journalister rapportera svårigheter att få tillgång till allmänna handlingar och annan information från Huddinge kommun. Vågran att ge tillgång till information som behövs för revision på sätt som föreskrivs i KL kapitel 12 § 9.
- En del bedömningar i årsrapporten stöds inte av faktaunderlag.
- En del bedömningar i årsrapporten förefaller omotiverat positiva.
- I bedömningen i årsrapporten avseende klimatanpassad samhällsplanering har kommunen missförstått vad som omfattas av detta område.

Iakttagna tillkortakommanden och brister avseende ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt att bedriva verksamheten,

- Målen att minska kostnaderna för kommunens verksamheter med hjälp av digitalisering har inte uppnåtts.
- Bedömningen avseende användning av digitaliseringens möjligheter är att målluppfyllelsen bedöms som god men det som redovisas styrker inte detta. Inga exempel på minskade kostnader genom digitalisering genomförd under 2020 redovisas.

Iakttagna tillkortakommanden och brister avseende internkontroll och räkenskaper

- Kommundirektören har motsatt sig att kommunens controller informerar revisorer om vad som förvaltningarna genomfört inom digitaliseringsområdet.
- Brister har i den grundläggande granskningen identifierats inom kommunens internkontroll.
- Arbetsgivardeklarationerna till skatteverket avseende mitt arvode är felaktiga
- Revisorernas kostnader redovisas som del av kommunens verksamhetskostnader. Felaktigt eftersom revisorerna är oberoende och enligt KL svarar för sin egen förvaltning.

På grund av följande skäl kan jag dock inte på sedvanligt sätt avge uttalanden i revisionsberättelsen för 2020 som i sin helhet är väl underbyggda på det sätt som beskrivs i SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet.

Dessa skäl är

- Otillräckliga resurser – inget sakkunnigt biträde förrän i slutet av året.
- Otillräckliga underlag från kommunen avseende kommunens räkenskaper. Ekonomidirektören motsatte sig min begäran att få behörighet att ta ut rapporter från ekonomisystemet.
- Otydliga beskrivningar av kriterier för måluppfyllelser kombinerat med att kommunens målbedömningar delvis inte stöds av vad som redovisas i årsredovisningen.
- KPMG bedömer att räkenskaperna är rättvisande dock utan att granska dessa i enlighet med god revisionssed baserat på revisorsinspektionen riktlinjer. Innebär att KPMG:s bedömning inte är väl underbyggd av en komplett granskning i enlighet med de principer som gäller för företag och organisationer.

Huddinge den 12 april 2020

Klas Hamrin

Digitala Signaturer

Signerad med: BankID

Signerad av: Klas Sigurd Hamrin

Datum: 2021-04-13 17:04 +02:00

